

THE ROLE OF THE ARMY IN A STATE OF EMERGENCY

PhD Nguyen Van Vi
Tran Dai Nghia university

In Vietnam, the people's armed force shall be composed of the People's Army, the People's Police and the Militia and self-defense force.

The militia and self-defense force shall be the armed force of people that are not freed from production or business activities; is the force that protects the Communist Party, the State, the life and property of the people, the property of the State available in the localities and grassroots-level areas; shall be ready to fight, fight, serve combats and acts as the core to join hands with the people to fight the enemy in localities or grassroots-level areas when the war occurs; shall participate in the building of the all-people national defense, defense zones, civil defense, and the protection of national security and the maintenance of social order and safety, the fight for prevention and control of crimes. Organization, tasks, service regimes and regimes and policies of the militia and self-defense force shall be subject to the provisions of the Militia and Self-Defense Force Law and other relevant law provisions.

The people's police is the core of the people's armed force in performance of duties to protect national security and maintain social order and safety, and fight for prevention and control of crimes. Functions, tasks, organizational structure, commanding, assurance of operations, service regimes and regimes and policies of the people's police shall comply with the provisions of the Law on People's Police and other relevant provisions of law.

The people's police shall have to cooperate with the people's army and the militia and the self-defense force in performing national defense tasks. The cooperation between the People's Police, the People's Army and the militia and self-defense force shall be subject to the Government's regulations.

The people's army is the core of the people's armed forces in the performance of national defense tasks, including the permanent standing force and the reserve force. The permanent standing force of the People's Army shall comprise the regular troop and the local troop.

Among the armed forces in Vietnam, the People's Army always plays an important role. In a state of emergency in defense, the Army plays an especially important role. This article covers 2 basic contents as follows:

- General awareness about the military and the state of emergency in Vietnam;
- The role of the Army in a state of defense emergency.

1. General awareness about the military and the state of emergency in Vietnam

1.1. General awareness about the military in Vietnam

The people's army is the core of the people's armed forces in the performance of national defense tasks, including the permanent standing force and

the reserve force. The permanent standing force of the People's Army shall comprise the regular troop and the local troop.

The people's army shall have assigned functions and duties to get ready to fight and fight for safeguarding of the Homeland; propagate and disseminate guidelines, advocacies of the Communist Party, policies and laws of the State; engage in labour and production work, and combine the national defence and socio-economic development activities, participate in the civil defence and join hands with the people in building the country; fulfill international obligations.

The people's army shall assist the state in building the people's army to become revolutionary, regular, elite and gradually modern, and have rationally-structured permanent forces, and a powerful and mighty Militia and Self-defence Force; building several forces to directly advance to modernity.

Organizational structure, tasks, service regime and regimes and policies of the people's army shall comply with the provisions of the Law on Officers of the Vietnam People's Army, the Law on Military Professionals, National Defense Workers and Officers, and the Law on Military service and other relevant provisions of law.

1.2. General awareness about the state of emergency in Vietnam

State of emergency means a social state of the country where there is a risk of a direct invasion, or an armed aggression or violence occurs but not to the extent of being declared the state of war.

The state of defense emergency manifests itself in two forms: Martial law and curfew:

1.2.1. Martial law

Martial law is a definite-term special state management measure implemented by the Army.

When the political security, social order and safety in one or several localities are so seriously violated that their competent authorities have no longer taken control of the situation, the State President shall issue the martial law order upon the request of the Government.

The martial law order must specify the province, district, commune level, special administrative-economic unit subject to the martial law, measures and effect; define the tasks and powers of agencies, organizations and individuals; set the social order rules that are necessary in the locality subject to the martial law, and are regularly published on the mass media.

Pursuant to the State President's order on martial law, the Prime Minister's decision on the implementation of the martial law order, the Minister of National Defense shall direct and command affiliated units of the People's Army and the Militia and self-defence force assigned tasks in the locality subject to the martial law to implement measures to enforce the martial law order in accordance with law.

During the time of martial law, the state management exercised at the locality subject to the martial law shall be assigned to military units. The commanders of military units assigned to manage the locality subject to the martial law may order the application of special measures and other necessary measures to execute martial law orders, and bear the responsibility for the application of such measures. The commander of the military unit authorized to manage the provincial-level locality subject to the martial law shall be entitled to purchase and requisition any property. Purchase and requisitioning of property shall be subject to provisions set forth in the Law on Purchase and Requisitioning of Property.

Special measures applied during the time of martial law shall include:

- + Prohibition or restriction of movement of people and vehicles; suspension or restriction of activities at public places;
- + Ban on all forms of public protests, such as strikes, demonstrations or riots of workers, vendors or students, etc., and protest rallies;
- + Arrest of individuals and organizations causing harms to national defence and security, and compulsion of them to leave or forbidding them from leaving their residence or any specified place;
- + Mobilization of people and vehicles of any entity, organization or person;
- + Imposition of measures for special management of weapons, explosive materials, military equipment, flammable substances, toxins and radioactive substances; strict control of information technology infrastructure, communications equipment, activities of news agencies, publishers, print and copy shops, and information collection and use.

All activities of the locality subject to the martial law must comply with martial law orders and special measures.

Criminal proceedings occurring in a locality during the execution of martial law order shall be subject to the provisions of the Criminal Procedure Code.

When the political security, social order and safety in the locality subject to the martial law are restored to the previous normal state, the State President shall issue the order for abolishment of the martial law order upon the request of the Government.

The Government shall regulate duties and powers of the commanders of military units, agencies, organizations and localities regarding the implementation of the martial law and the order for abolishment of the martial law.

1.2.2. Curfew

Curfew is a measure to prohibit or restrict people and means of transport from travelling or moving at certain specific hours in certain areas, unless otherwise permitted by the person mandated to organize the implementation of a curfew.

A curfew shall be promulgated in the event that the situation of political security, social order and safety in one or a number of localities is complicated and threatens to cause serious instability and is published continuously on the mass media.

Authority to issue the curfew order shall be regulated as follows:

- + The Prime Minister shall be accorded authority to issue the curfew order in one or a number of provincial-level localities;
- + The provincial-level People's Committee shall be accorded authority to issue the curfew order in one or a number of district-level localities;
- + The district-level People's Committee shall be accorded authority to issue the curfew order in one or a number of commune-level localities;
- + The People's Committee of the special administrative – economic unit shall be accorded authority to issue the curfew order in one or a number of areas within its jurisdiction.

- The curfew order must define the followings:

- + Curfew zones;
- + In-charge unit and duties to execute the curfew order;
- + Effective period from commencement to termination of a curfew which shall not exceed 24 hours; Upon expiry of a curfew order, if it is necessary to continue, a new curfew order shall be issued;
- + Tasks and powers of agencies, organizations and individuals in curfew zones;
- + Necessary social order rules to be observed at curfew zones.

- Measures applied during the effective period of a curfew shall include:

- + Prohibition of large crowds;
- + Ban on travelling of people, movement of vehicles at certain specific time and in specified areas;

- + Suspension or restriction of activities at public places at certain specified time;
- + Installation of sentry boxes for watchstanding and control of a curfew zone, inspection of items, luggage, vehicles and travel documents of passengers across these boxes;
- + Prompt arrest and handling of persons and means that violate the curfew order and other provisions of law.

The Government shall regulate the order in which a curfew is promulgated; responsibilities and powers of the concerned agencies, organizations, localities in execution of the curfew order.

2. The role of the army in state of emergency

2.1. Operating principles and cases of using the people's armed forces

In Vietnam, People's Armed Forces shall be absolutely loyal to the Homeland, the People, the Communist Party and the State; have the duty to be ready to fight, fight, serve a combat, defend the independence, sovereignty, unity, territorial integrity of the Homeland, national security, social order and safety; protect the people, the Communist Party, the State, the socialist regime and revolutionary achievements; join hands with the people to build the country and carry out international obligations

The activities of the people's armed force must comply with the Constitution, laws and treaties to which the Socialist Republic of Vietnam is a contracting party; shall be put under the leadership of the Communist Party of Vietnam, the command of the State President and the unified management of the Government.

Cases in which the people's armed force is used shall be prescribed as follows:

- + In the state of war or the state of national defense emergency, the order of the State President and other relevant provisions of law shall be observed;
- + Upon exercising the martial law or curfew order, provisions of this Law and other relevant provisions of law shall prevail;
- + In the state of emergency due to disasters, dangerous epidemics or serious threats to national security and social order and safety, the provisions of laws on emergency state and other relevant provisions of law shall prevail;
- + Where there is a threat to national security or social order and safety which is not so serious that the state of emergency is promulgated, the provisions of laws on national security and other relevant provisions of law shall prevail;
- + On participating in activities contributing to the protection of peace in the region and the world, the decisions of the National Defense and Security Council shall be obeyed;
- + In case of complicated situations of national security, social order and safety; fighting against crime; participation in the prevention, combat and

mitigation of consequences of incidents, natural disasters, epidemics, the use of the armed force shall be regulated by the Government.

2.2. The role of the army in state of emergency

When a defense emergency occurs, the National Assembly Standing Committee shall decide to declare the state of national defense emergency throughout the nation or in each locality upon the request of the Prime Minister.

When a defense emergency no longer exists, the National Assembly Standing Committee shall decide to abolish the state of national defense emergency upon the request of the Prime Minister.

Pursuant to the Resolution of the National Assembly Standing Committee, the State President shall issue the decision on promulgation and abolishment of the state of national defence emergency throughout the nation and in each locality.

In cases where the National Assembly Standing Committee fails to convene a meeting, the State President shall promulgate and abolish the state of national defense emergency throughout the nation or in each locality upon the request of the Prime Minister.

The Government shall regulate enforcement of the decision on promulgation, announcement and abolishment of the state of national defence emergency.

Pursuant to the decision to declare the state of war or the decision on the proclamation of the state of national defense emergency, the general or local mobilization order, the Minister of National Defense may issue special orders to ensure implementation of combat missions at combat zones.

The heads of local authorities, agencies and organizations where hostilities occur must obey the special orders of the Minister of National Defense.

In the past time, before the outbreak of the Covid 19 pandemic in the world, under the direction of the Central Military Commission, the Ministry of Defense, the General Staff Department, the General Department of Politics, the units have organized over 9,000 turns of border guards and soldiers, local soldiers and self-defense militia overcoming difficulties, hardships and resilience to stand around the clock at 1,645 teams, latching along the northern, western and southwest border lines, forming a "steel shield" to spread the disease from outside to inland. Actively consolidate epidemics, yield the barracks to organize 159 isolated isolation places for nearly 70,000 people from foreign epidemic regions to return home, with the spirit of dedicated, thoughtful service, contributing to tightening the feelings of the army. People, leaving a deep impression on the country, the army and Vietnamese people in the eyes of international friends. The military medical force has established 25 teams, 154 mobile medical teams, 07 contagious field hospitals with a total of 2,800 beds ready for duty.

In a short time, the Military Medical University has researched and successfully produced a set of biological products to detect new strains of Corona virus to detect and screen patients in the country and export to foreign countries. The Chemistry team has mobilized specialized and modern equipment in timely

manner at the "epidemic centers" to disinfect, erase and contribute to effective zoning and quenching, especially in Son Loi/Vinh Phuc. Truc Bach, Bach Mai, Ha Loi/Hanoi. Whether the plains or the reverse, where the soldiers are, the people will be assured, trust more, beautify the image of "Uncle Ho's Army" in the new period.

Before the outbreak of the Covid 19 pandemic in the world, promoting the innocent and innocent international spirit, the Army has actively cooperated, exchanged experience, supported medical equipment and supplies, and sent experts help the army of a number of countries in disease prevention (Laos, Cambodia, Russia, Cuba, China, ...).

In 2019, the Ministry of Defense coordinated with ministries, branches and localities to mobilize 207,642 turns of people and 7,062 vehicles; effectively handling incidents and rescuing, rescuing 3,505 cases, saving 5,143 people and 252 vehicles (of which 51 cases / 225 people / 16 vehicles involving foreign elements).

The war against the Covid-19 pandemic was still complicated and prolonged, with serious consequences for the world, including Vietnam. Therefore, promoting the role of the People's Army, acting as the core and the entire people to win the epidemic and firmly protect the socialist Fatherland is an important task of the Army. Thereby confirming the capacity and important contribution of the Army in state of emergency.

References:

1. National Assembly, *Law on national Defense*, 2018.
2. National Assembly, *Law on Militia and Self-Defense Force*, 2019.
3. National Assembly, *Law on People's Public Security*, 2018.
4. Lieutenant General Nguyen Trong Nghia, *Promoting the political - spiritual factors of the Army in the prevention and control of Covid-19*, the National Defense Journal of 6/2020.
5. Brigadier Admiral Nguyen Trong Binh, *Army plays a key role in incident response, natural disasters and search and rescue*, National Defense Journal of 6/2020.

VAI TRÒ CỦA QUÂN ĐỘI TRONG TÌNH TRẠNG KHẨN CẤP

TS. Nguyễn Văn Vi

Trường Đại học Trần Đại Nghĩa

ĐT: 0934188567

Email: nguyenvanvi67@gmail.com

Ở Việt Nam, lực lượng vũ trang nhân dân gồm ba lực lượng cơ bản: Quân đội nhân dân, Công an nhân dân và Dân quân tự vệ.

Dân quân tự vệ là lực lượng vũ trang quần chúng không thoát ly sản xuất, công tác; là lực lượng bảo vệ Đảng, chính quyền, tính mạng, tài sản của Nhân dân, tài sản của Nhà nước ở địa phương, cơ sở; sẵn sàng chiến đấu, chiến đấu, phục vụ chiến đấu, làm nòng cốt cùng toàn dân đánh giặc ở địa phương, cơ sở khi có chiến tranh; tham gia xây dựng nền quốc phòng toàn dân, khu vực phòng thủ, phòng thủ dân sự, bảo vệ an ninh quốc gia và bảo đảm trật tự, an toàn xã hội, đấu tranh phòng, chống tội phạm. Tổ chức, nhiệm vụ, chế độ phục vụ và chế độ, chính sách của Dân quân tự vệ theo quy định của Luật Dân quân tự vệ và quy định khác của pháp luật có liên quan.

Công an nhân dân là lực lượng nòng cốt của lực lượng vũ trang nhân dân trong thực hiện nhiệm vụ bảo vệ an ninh quốc gia và bảo đảm trật tự, an toàn xã hội, đấu tranh phòng, chống tội phạm. Chức năng, nhiệm vụ, tổ chức, chỉ huy, bảo đảm hoạt động, chế độ phục vụ và chế độ, chính sách của Công an nhân dân thực hiện theo quy định của Luật Công an nhân dân và quy định khác của pháp luật có liên quan. Công an nhân dân có trách nhiệm phối hợp với Quân đội nhân dân, Dân quân tự vệ trong thực hiện nhiệm vụ quốc phòng. Việc phối hợp giữa Công an nhân dân với Quân đội nhân dân, Dân quân tự vệ theo quy định của Chính phủ.

Quân đội nhân dân là lực lượng nòng cốt của lực lượng vũ trang nhân dân trong thực hiện nhiệm vụ quốc phòng, bao gồm lực lượng thường trực và lực lượng dự bị động viên. Lực lượng thường trực của Quân đội nhân dân có Bộ đội chủ lực và Bộ đội địa phương.

Trong lực lượng vũ trang ở Việt Nam, Quân đội nhân dân luôn có vai trò quan trọng. Trong tình trạng khẩn cấp về quốc phòng Quân đội càng có vai trò đặc biệt quan trọng. Bài viết này đề cập đến 2 nội dung cơ bản như sau:

- Nhận thức chung về quân đội và tình trạng khẩn cấp ở Việt Nam;
- Vai trò của Quân đội trong tình trạng khẩn cấp về quốc phòng.

1. Nhận thức chung về Quân đội và tình trạng khẩn cấp về quốc phòng ở Việt Nam

1.1. Nhận thức chung về Quân đội

Quân đội nhân dân là lực lượng nòng cốt của lực lượng vũ trang nhân dân trong thực hiện nhiệm vụ quốc phòng, bao gồm lực lượng thường trực và lực lượng dự bị động viên. Lực lượng thường trực của Quân đội nhân dân có Bộ đội chủ lực và Bộ đội địa phương. Ngày 22 tháng 12 hằng năm là ngày truyền thống của Quân đội nhân dân, ngày hội quốc phòng toàn dân.

Quân đội nhân dân có chức năng, nhiệm vụ sẵn sàng chiến đấu, chiến đấu bảo vệ Tổ quốc; thực hiện công tác vận động, tuyên truyền chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; lao động sản xuất, kết hợp quốc phòng với kinh tế - xã hội, tham gia phòng thủ dân sự, cùng toàn dân xây dựng đất nước; thực hiện nghĩa vụ quốc tế.

Nhà nước xây dựng Quân đội nhân dân cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại, có lực lượng thường trực hợp lý, lực lượng dự bị động viên hùng hậu; một số lực lượng tiến thẳng lên hiện đại.

Tổ chức, nhiệm vụ, chế độ phục vụ và chế độ, chính sách của Quân đội nhân dân theo quy định của Luật Sĩ quan Quân đội nhân dân Việt Nam, Luật Quân nhân chuyên nghiệp, công nhân và viên chức quốc phòng, Luật Nghĩa vụ quân sự và quy định khác của pháp luật có liên quan.

1.2. Nhận thức chung về tình trạng khẩn cấp về quốc phòng

Tình trạng khẩn cấp về quốc phòng là trạng thái xã hội của đất nước khi có nguy cơ trực tiếp bị xâm lược hoặc đã xảy ra hành vi xâm lược hoặc bạo loạn có vũ trang nhưng chưa đến mức tuyên bố tình trạng chiến tranh.

Tình trạng khẩn cấp về quốc phòng được biểu hiện qua 2 hình thức: Thiết quân luật và giới nghiêm:

1.2.1. Thiết quân luật

Thiết quân luật là biện pháp quản lý nhà nước đặc biệt có thời hạn do Quân đội thực hiện.

Khi an ninh chính trị, trật tự, an toàn xã hội ở một hoặc một số địa phương bị xâm phạm nghiêm trọng tới mức chính quyền ở đó không còn kiểm soát được tình hình thì Chủ tịch nước ra lệnh thiết quân luật theo đề nghị của Chính phủ.

Lệnh thiết quân luật phải xác định cụ thể địa phương cấp tỉnh, cấp huyện, cấp xã, đơn vị hành chính - kinh tế đặc biệt thiết quân luật, biện pháp, hiệu lực thi hành; quy định nhiệm vụ, quyền hạn của cơ quan, tổ chức, cá nhân; các quy tắc trật tự xã hội cần thiết ở địa phương thiết quân luật và được công bố liên tục trên các phương tiện thông tin đại chúng.

Căn cứ vào lệnh của Chủ tịch nước về thiết quân luật, quyết định của Thủ tướng Chính phủ về thực hiện lệnh thiết quân luật, Bộ trưởng Bộ Quốc phòng chỉ đạo, chỉ huy đơn vị Quân đội nhân dân, Dân quân tự vệ được giao thực hiện nhiệm vụ tại địa phương thiết quân luật thực hiện các biện pháp thi hành lệnh thiết quân luật theo quy định của pháp luật.

Trong thời gian thiết quân luật, việc quản lý nhà nước tại địa phương thiết quân luật được giao cho đơn vị quân đội thực hiện. Người chỉ huy đơn vị quân đội được giao quản lý địa phương thiết quân luật có quyền ra lệnh áp dụng các biện pháp đặc biệt và các biện pháp cần thiết khác để thực hiện lệnh thiết quân luật và chịu trách nhiệm về việc áp dụng các biện pháp đó. Người chỉ huy đơn vị quân đội được giao quản lý địa phương cấp tỉnh thiết quân luật được quyền trưng mua, trưng dụng tài sản. Việc trưng mua, trưng dụng tài sản thực hiện theo quy định của Luật Trưng mua, trưng dụng tài sản.

Các biện pháp đặc biệt được áp dụng trong thời gian thi hành lệnh thiết quân luật bao gồm:

- + Cấm hoặc hạn chế người, phương tiện đi lại; đình chỉ hoặc hạn chế hoạt động tại các nơi công cộng;
- + Cấm biểu tình, đình công, bãi thị, bãi khóa, tụ tập đông người;
- + Bắt giữ hoặc cưỡng chế cá nhân, tổ chức có hoạt động xâm hại đến quốc phòng, an ninh phải rời khỏi hoặc cấm đi khỏi nơi cư trú hoặc một khu vực nhất định;
- + Huy động người, phương tiện của cơ quan, tổ chức, cá nhân;
- + Quản lý đặc biệt đối với các loại vũ khí, vật liệu nổ, công cụ hỗ trợ, chất cháy, chất độc, chất phóng xạ; kiểm soát chặt chẽ cơ sở hạ tầng công nghệ thông tin, phương tiện thông tin, hoạt động báo chí, xuất bản, cơ sở in, sao chụp, việc thu thập, sử dụng thông tin.

Mọi hoạt động tại địa phương thiết quân luật phải tuân thủ lệnh thiết quân luật và các biện pháp đặc biệt.

Việc xét xử tội phạm xảy ra ở địa phương trong thời gian thi hành lệnh thiết quân luật theo quy định của Bộ luật Tố tụng hình sự.

Khi tình hình an ninh chính trị, trật tự, an toàn xã hội ở địa phương thiết quân luật đã ổn định thì Chủ tịch nước ra lệnh bãi bỏ lệnh thiết quân luật theo đề nghị của Chính phủ.

Chính phủ quy định nhiệm vụ, quyền hạn của người chỉ huy đơn vị quân đội, cơ quan, tổ chức, địa phương liên quan thi hành lệnh thiết quân luật, lệnh bãi bỏ lệnh thiết quân luật.

1.2.2. Giới nghiêm

Giới nghiêm là biện pháp cấm, hạn chế người, phương tiện đi lại và hoạt động vào những giờ nhất định tại những khu vực nhất định, trừ trường hợp được phép theo quy định của người có thẩm quyền tổ chức thực hiện lệnh giới nghiêm.

Lệnh giới nghiêm được ban bố trong trường hợp tình hình an ninh chính trị, trật tự, an toàn xã hội tại một hoặc một số địa phương diễn biến phức tạp đe dọa gây mất ổn định nghiêm trọng và được công bố liên tục trên các phương tiện thông tin đại chúng.

Thẩm quyền ban bố lệnh giới nghiêm được quy định như sau:

- + Thủ tướng Chính phủ ban bố lệnh giới nghiêm tại một hoặc một số địa phương cấp tỉnh;
 - + Ủy ban nhân dân cấp tỉnh ban bố lệnh giới nghiêm tại một hoặc một số địa phương cấp huyện;
 - + Ủy ban nhân dân cấp huyện ban bố lệnh giới nghiêm tại một hoặc một số địa phương cấp xã;
 - + Ủy ban nhân dân đơn vị hành chính - kinh tế đặc biệt ban bố lệnh giới nghiêm tại một hoặc một số khu vực trên địa bàn.
- Lệnh giới nghiêm phải xác định nội dung sau đây:
- + Khu vực giới nghiêm;
 - + Đơn vị đảm nhiệm và nhiệm vụ thi hành lệnh giới nghiêm;

+ Thời hạn bắt đầu và kết thúc hiệu lực, nhiều nhất không được quá 24 giờ; khi hết hiệu lực, nếu cần thiết phải tiếp tục giới nghiêm thì phải ban bố lệnh mới;

+ Nhiệm vụ, quyền hạn của cơ quan, tổ chức, cá nhân trong khu vực giới nghiêm;

+ Quy tắc trật tự xã hội cần thiết ở khu vực giới nghiêm.

- Các biện pháp được áp dụng trong thời gian giới nghiêm bao gồm:

+ Cấm tụ tập đông người;

+ Cấm người, phương tiện đi lại, hoạt động trong những giờ nhất định, tại những khu vực nhất định;

+ Đình chỉ hoặc hạn chế hoạt động tại một số nơi công cộng trong những thời điểm nhất định;

+ Đặt trạm canh gác và kiểm soát địa bàn, kiểm tra vật phẩm, hành lý, phương tiện, giấy tờ của người đi lại qua trạm canh gác và kiểm soát;

+ Kịp thời bắt giữ và xử lý người, phương tiện vi phạm lệnh giới nghiêm và vi phạm quy định khác của pháp luật.

Chính phủ quy định trình tự ban bố lệnh giới nghiêm; trách nhiệm, quyền hạn của cơ quan, tổ chức, đơn vị, địa phương liên quan thi hành lệnh giới nghiêm.

2. Vai trò của Quân đội trong tình trạng khẩn cấp về quốc phòng

2.1. Nguyên tắc hoạt động và các trường hợp sử dụng lực lượng vũ trang nhân dân

Ở Việt Nam, lực lượng vũ trang nhân dân tuyệt đối trung thành với Tổ quốc, Nhân dân, Đảng và Nhà nước; có nhiệm vụ sẵn sàng chiến đấu, chiến đấu, phục vụ chiến đấu, bảo vệ độc lập, chủ quyền, thống nhất, toàn vẹn lãnh thổ của Tổ quốc, an ninh quốc gia, trật tự, an toàn xã hội; bảo vệ Nhân dân, Đảng, Nhà nước, chế độ xã hội chủ nghĩa, thành quả cách mạng; cùng toàn dân xây dựng đất nước và thực hiện nghĩa vụ quốc tế.

Hoạt động của lực lượng vũ trang nhân dân phải tuân thủ Hiến pháp, pháp luật, điều ước quốc tế mà nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam là thành viên; đặt dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam, sự thống lĩnh của Chủ tịch nước, sự quản lý thống nhất của Chính phủ.

Trường hợp sử dụng lực lượng vũ trang nhân dân được quy định như sau:

+ Trong tình trạng chiến tranh, tình trạng khẩn cấp về quốc phòng thực hiện theo lệnh của Chủ tịch nước và quy định khác của pháp luật có liên quan;

+ Trong thi hành lệnh thiết quân luật, giới nghiêm thực hiện theo quy định của Luật này và quy định khác của pháp luật có liên quan;

+ Trong tình trạng khẩn cấp do thảm họa, dịch bệnh nguy hiểm hoặc tình hình đe dọa nghiêm trọng đến an ninh quốc gia, trật tự, an toàn xã hội thực hiện theo quy định của pháp luật về tình trạng khẩn cấp và quy định khác của pháp luật có liên quan;

+ Khi có nguy cơ đe dọa an ninh quốc gia, trật tự, an toàn xã hội nhưng chưa đến mức ban bố tình trạng khẩn cấp thực hiện theo quy định của pháp luật về an ninh quốc gia và quy định khác của pháp luật có liên quan;

+ Khi tham gia hoạt động góp phần bảo vệ hòa bình ở khu vực và trên thế giới thực hiện theo quyết định của Hội đồng Quốc phòng và An ninh;

+ Khi xảy ra tình huống phức tạp về an ninh quốc gia, trật tự, an toàn xã hội; đấu tranh phòng, chống tội phạm; tham gia phòng, chống, khắc phục sự cố, thiên tai, dịch bệnh, việc sử dụng lực lượng vũ trang do Chính phủ quy định

2.2. Vai trò của Quân đội trong tình trạng khẩn cấp về quốc phòng

Khi xảy ra tình trạng khẩn cấp về quốc phòng, Ủy ban Thường vụ Quốc hội quyết định ban bố tình trạng khẩn cấp về quốc phòng trong cả nước hoặc ở từng địa phương theo đề nghị của Thủ tướng Chính phủ.

Khi không còn tình trạng khẩn cấp về quốc phòng, Ủy ban Thường vụ Quốc hội quyết định bãi bỏ tình trạng khẩn cấp về quốc phòng theo đề nghị của Thủ tướng Chính phủ.

Căn cứ vào nghị quyết của Ủy ban Thường vụ Quốc hội, Chủ tịch nước công bố quyết định ban bố, bãi bỏ tình trạng khẩn cấp về quốc phòng trong cả nước hoặc ở từng địa phương.

Trong trường hợp Ủy ban Thường vụ Quốc hội không thể họp được, Chủ tịch nước công bố, bãi bỏ tình trạng khẩn cấp về quốc phòng trong cả nước hoặc ở từng địa phương theo đề nghị của Thủ tướng Chính phủ.

Chính phủ quy định việc thi hành quyết định ban bố, công bố, bãi bỏ tình trạng khẩn cấp về quốc phòng.

Căn cứ vào quyết định tuyên bố tình trạng chiến tranh hoặc quyết định ban bố tình trạng khẩn cấp về quốc phòng, lệnh tổng động viên hoặc động viên cục bộ, Bộ trưởng Bộ Quốc phòng có quyền ra mệnh lệnh đặc biệt để bảo đảm cho nhiệm vụ chiến đấu tại khu vực có chiến sự.

Người đứng đầu chính quyền địa phương, cơ quan, tổ chức nơi có chiến sự phải chấp hành mệnh lệnh đặc biệt của Bộ trưởng Bộ Quốc phòng.

Trong thời gian qua, Trước sự bùng phát của đại dịch Covid 19 trên thế giới thực hiện sự chỉ đạo của Quân ủy Trung ương, Bộ Quốc phòng, Bộ Tổng Tham mưu, Tổng cục Chính trị, các đơn vị đã tổ chức trên 09 vạn lượt cán bộ, chiến sĩ bộ đội Biên phòng, bộ đội địa phương và dân quân tự vệ khắc phục khó khăn, gian khổ, kiên cường bám trụ ngày đêm tại 1.645 tổ, chốt dọc theo các tuyến biên giới phía Bắc, Tây, Tây Nam, tạo thành “lá chắn thép” không để dịch bệnh lây lan từ ngoài vào nội địa. Chủ động dồn dịch, nhường doanh trại để tổ chức 159 địa điểm cách ly tập trung cho gần 7 vạn người từ vùng dịch nước ngoài về nước, với tinh thần phục vụ tận tình, chu đáo, góp phần thắt chặt tình cảm quân, dân, để lại ấn tượng sâu sắc về đất nước, Quân đội, con người Việt Nam trong mắt bạn bè quốc tế. Lực lượng quân y đã thành lập 25 đội, 154 tổ quân y cơ động, 7 bệnh viện dã chiến truyền nhiễm với tổng số 2.800 giường bệnh sẵn sàng làm nhiệm vụ. Trong thời gian ngắn, Học viện Quân y đã nghiên cứu, sản xuất thành công bộ sinh phẩm phát hiện vi rút Corona chủng mới phục vụ công tác phát hiện, sàng lọc người bệnh

trong nước và xuất khẩu ra nước ngoài. Bộ đội Hóa học đã huy động các trang bị chuyên dụng hiện đại, có mặt kịp thời tại các “tâm dịch” khử trùng, tiêu tủy, góp phần khoanh vùng, dập dịch hiệu quả, nhất là tại Sơn Lôi/Vĩnh Phúc, Trúc Bạch, Bạch Mai, Hạ Lôi/Hà Nội. Dù miền xuôi hay miền ngược, ở đâu bộ đội đến thì ở đó lòng dân yên tâm, tin tưởng hơn, làm đẹp thêm hình ảnh “Bộ đội Cụ Hồ” trong thời kỳ mới¹.

Trước sự bùng phát của đại dịch Covid 19 trên thế giới, phát huy tinh thần quốc tế vô tư, trong sáng, Quân đội đã tích cực hợp tác, trao đổi kinh nghiệm, hỗ trợ trang thiết bị, vật tư y tế, cử chuyên gia giúp quân đội một số quốc gia trong phòng, chống dịch bệnh (Lào, Campuchia, Nga, Cu Ba, Trung Quốc,...).

Trong năm 2019, Bộ Quốc phòng đã phối hợp với các bộ, ngành, địa phương huy động được 207.642 lượt người và 7.062 lượt phương tiện; tổ chức ứng phó sự cố và cứu hộ, cứu nạn hiệu quả 3.505 vụ, cứu được 5.143 người và 252 phương tiện (trong đó có 51 vụ/225 người/16 phương tiện có yếu tố nước ngoài)².

Cuộc chiến chống đại dịch Covid-19 còn diễn biến phức tạp, có thể kéo dài, với hệ lụy nặng nề cho thế giới, trong đó có Việt Nam. Vì vậy, việc phát huy vai trò của Quân đội nhân dân, làm nòng cốt cùng toàn dân chiến thắng đại dịch và bảo vệ vững chắc Tổ quốc xã hội chủ nghĩa là một nhiệm vụ quan trọng của Quân đội. Qua đó khẳng định năng lực và đóng góp quan trọng của Quân đội trong tình trạng khẩn cấp.

Tài liệu tham khảo:

1. Quốc hội, *Luật Quốc phòng*, 2018.
2. Quốc hội, *Luật Dân quân tự vệ*, 2019.
3. Quốc hội, *Luật Công an nhân dân*, 2018.
4. Thượng tướng Nguyễn Trọng Nghĩa, *Phát huy nhân tố chính trị - tinh thần của Quân đội trong phòng, chống dịch Covid-19*, Tạp chí Quốc phòng toàn dân số 6/2020.
5. Chuẩn Đô đốc Nguyễn Trọng Bình, *Quân đội phát huy vai trò nòng cốt trong ứng phó sự cố, thiên tai và tìm kiếm cứu nạn*, Tạp chí Quốc phòng toàn dân số 6/2020.

¹ Thượng tướng Nguyễn Trọng Nghĩa, Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương Đảng, Ủy viên Quân ủy Trung ương, Phó Chủ nhiệm Tổng cục Chính trị Quân đội nhân dân Việt Nam, *Phát huy nhân tố chính trị - tinh thần của Quân đội trong phòng, chống dịch Covid-19*, Tạp chí Quốc phòng toàn dân số 6/2020.

² Chuẩn Đô đốc Nguyễn Trọng Bình, Phó Tổng Tham mưu trưởng Quân đội nhân dân Việt Nam, *Quân đội phát huy vai trò nòng cốt trong ứng phó sự cố, thiên tai và tìm kiếm cứu nạn*, Tạp chí Quốc phòng toàn dân số 6/2020.